

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.1007.2018

Łódź, 20 grudnia 2018 r.

Rada Gminy Łęki Szlacheckie

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

1) § 8 ust. 4;

2) § 73 ust. 2 w zakresie wyrazów „na własny koszt”;

statutu będącego załącznikiem do uchwały nr LVI/283/2018 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminy Łęki Szlacheckie.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 14 listopada 2018 r. Rada Gminy Łęki Szlacheckie podjęła uchwałę nr LVI/283/2018 w sprawie uchwalenia statutu Gminy Łęki Szlacheckie.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Łódzkiemu w dniu 21 listopada 2018 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Łęki Szlacheckie zawiadomienia z dnia 12 grudnia 2018 r. znak: PNIK-I.4131.1007.2018.

W piśmie z dnia 17 grudnia 2018 r. znak: RG.0711.60.2018 Wójt Gminy Łęki Szlacheckie złożył wyjaśnienia do ww. zawiadomienia, które jedynie częściowo uznane zostały przez organ nadzoru za wystarczające.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka

www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. W przypadku naruszenia prawa, organ nadzoru zobowiązany jest orzec o nieważności uchwały w całości lub w części.

1) W § 8 ust. 4 statutu Rada postanowiła, że o sesji nadzwyczajnej należy zawiadomić radnych na co najmniej 1 dzień przed terminem posiedzenia.

Zapis ten pozostaje w sprzeczności z treścią art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym na wniosek wójta lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady gminy przewodniczący obowiązany jest zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Należy podkreślić, iż sesja nadzwyczajna różni od sesji zwyczajnej nie tylko sposobem zwołania, ale w wielu przypadkach także szczególnym przedmiotem obrad. Przedmiotem sesji nadzwyczajnej są zasadniczo sprawy pilne, które nie mogą być załatwione w trybie sesji zwyczajnej, co dodatkowo przemawia przeciwko stosowaniu w drodze analogii przepisów regulujących zwoływanie sesji zwyczajnych do sesji nadzwyczajnych. Sesje nadzwyczajne, właśnie z tego powodu zwane nadzwyczajnymi, ponieważ chodzi o rozstrzygnięcie jakiejś pilnej i ważnej sprawy poza ustalonym harmonogramem odbywania sesji. Wprowadzenie do statutu zapisu, że w przypadku zwołania sesji nadzwyczajnej należy zawiadomić radnych na co najmniej 1 dzień przed terminem posiedzenia – w sposób istotny ogranicza możliwość zwołania sesji tego rodzaju i jest sprzeczny z art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, ponieważ odbiera przewodniczącemu rady swobodę ustalenia daty zwołania sesji w ramach wynikających z przepisu siedmiu dni.

2) W § 73 ust. 2 statutu Rada postanowiła, że z udostępnionych do wglądu dokumentów zainteresowane osoby mogą na własny koszt sporządzić odpisy, notatki, fotografie oraz odbitki kserograficzne. Zapis ten w zakresie wyrazów „na własny koszt” przekracza delegację ustawową wynikającą z art. 11b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym statut gminy ma określać zasady dostępu do dokumentów i zasady korzystania z nich. W kwestii zasad dostępu do dokumentów i zasad korzystania z nich wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 września 2002 r. sygn. akt K 38/01 (OTK 2002/2/5/59), w którym stwierdził, że „*upoważnienie zawarte (...) w art. 11b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym rozumiane być winno w taki sposób, by po pierwsze "zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich" nie dotyczyły w ogóle materialnych treści prawa do informacji, jego zakresu i granic, wyznaczonych przecież przez Konstytucję i ustawy, a po wtóre, by ich rozumienie jako dyrektyw nie oznaczało upoważnienia do unormowania w statutach innych kwestii, niż stricte techniczno-porządkowych i związanych*

z uwarunkowaniami lokalnymi. W przeciwnym razie takie "zasady" stanowiłyby bowiem zagrożenie dla realizacji obywatelskiego prawa do informacji w takich formach prawnych, jakie przewidziała dlań Konstytucja oraz ustawa o dostępie do informacji publicznej. Ta ostatnia nie znosi wprawdzie upoważnień zawartych w zaskarżonych przepisach, lecz przez swoje unormowania ogranicza ich zakres. Zakwestionowane we wnioskach upoważnienia nie mogą zatem obejmować zagadnień dotyczących materialnych aspektów tego prawa obywatelskiego, ani też tych aspektów proceduralnych dostępu do dokumentów i korzystania z nich, które mogłyby mieć wpływ na kształtowanie zakresu prawa do informacji lub jego realizację. Znaczący to, iż z mocy prawa z "zasad dostępu do dokumentów i korzystania z nich" wyłączone są takie aspekty proceduralne, któreby np. przesądzały o odpłatności lub bezpłatności dostępu do dokumentów, wyznaczały terminy mogące zagrozić realności tego dostępu, itp. Należą tu natomiast takie reguły o charakterze porządkowym, które dotyczą miejsca i czasu udostępniania dokumentów, technicznych uwarunkowań zapoznawania się z ich treścią, czy ich kopiowania, powielania, dokonywania wypisów." Z powołanego wyroku wynika jednoznacznie, że z art. 11b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym nie daje Radzie podstawy do zamieszczenia w statucie gminy zapisów dotyczących kosztów za sporządzone odpisy, notatki, czy odbitki kserograficzne. Przypisując sobie taką kompetencję Rada przyjęła domniemanie swoich kompetencji niewyrażonych wprost w obowiązujących przepisach, co należało uznać za niedopuszczalne. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu władzy, w tym także rady gminy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie (wyrok: WSA w Poznaniu z dnia 15 czerwca 2016 r. sygn. akt: IV SA/Po 213/16, WSA w Olsztynie z dnia 5 marca 2015 r. sygn. akt: II SA/Ol 42/15). Artykuł 7 Konstytucji zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji organu i tym samym nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2005 r. (OSNKW 2005/3, poz. 29)). W państwie demokratycznym normy prawne określają kompetencje, zadania i tryb postępowania organów władzy, wyznaczając tym samym granice ich działania. O ile jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia.

Powyższe uchybienia stanowią istotne naruszenie art. 20 ust. 3 oraz art. 11b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności przepisów wymienionych na wstępie rozstrzygnięcia.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Zbigniew Rau

Do wiadomości:

Wójt Gminy Łęki Szlacheckie